

BAAN

ZEM

LRI

22. april

Svetovni dan Zemlje na Ledini obeležen v sodelovanju Unesca in Ekošole

Dan Zemlje praznujemo 22. aprila, ko se odvijajo dogodki za osveščanje glede varovanja okolja. Praznovanje, ki je bilo prvič organizirano 1970. leta, koordinira globalna mreža dneva Zemlje. Dogodek vsako leto praznujejo v več kot 192 državah.

Leta 1969 je na Unescovi konferenci v San Franciscu mirovni aktivist John McConnell predlagal dan spomina na Zemljo, ki bi ga praznovali na prvi pomladni dan 21. marca 1970. Ta dan je kasneje potrdil generalni sekretar OZN U. Thant. Mesec dni kasneje je ameriški senator Gaylord Nelson kot dan Zemlje razglasil 22. april. Nelson je bil kasneje odlikovan s predsedniško medaljo za svobodo. 22. aprila so dogodek praznovali večinoma po Združenih državah, dokler ni Denis Hayes leta 1990 dogodek dvignil na globalno raven. Veliko skupnosti praznuje dan Zemlje ves teden, ko se zvrstijo dogodki, povezani z varovanjem okolja.

(vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Dan_Zemlje)

Osrednja tema 50. dneva Zemlje so podnebni ukrepi

22. april se kot dan Zemlje na svetovni ravni letos praznuje že 50. leto zapored. Glavna tema letošnjega dneva Zemlje so podnebni ukrepi, zato Statistični urad Republike Slovenije (SURS) ob tej priložnosti izpostavlja nekaj izbranih podatkov o emisijah toplogrednih plinov, ki veljajo za glavni razlog podnebnih sprememb.

<https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/8768>

Tokrat so okoliščine obeleževanja tega dne posebne - (večinoma) namreč ostajamo doma, zato so naše aktivnosti vezane bolj na posameznikov razmislek, kako in kje se lahko vključi v aktivno delo, ki bo poleg zavedanja, da Zemljo imamo vsi samo eno, tudi pripomoglo, da jo negujemo in ji ne škodujemo.

Letos je bil s pomočjo strokovnjakov Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani ter Akademске in raziskovalne mreže Slovenije (ARNES) omogočen brezplačen ogled vrhunskega dokumentarnega filma Yanna Arthus-Bertranda "Žejni svet" v katerem je zelo močno sporočilo o pomenu pitne vode. Film prikazuje množico dokazov, da bo v svetu potrebno sodelovanje vsakega posameznika za ohranjanje osnovnih dobrin za življenje.

V e-knjigi obeležnja 50. obletnice svetovnega dneva Zemlje na daljavo so izdelki ledincev ob mentorstvu profesorice Nine Levstik, ki so nastali ob razmišljanju, da na Zemljo ne smemo pozabiti in je dojemati kot nekaj samoumevnega ali večno neuničljivega.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
G I M N A Z I J A
L E D I N A

Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo
UNESCO
Združene šole

Ekošola

literarni *likovni* 20

6

Kviz

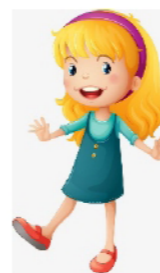
avtorica

Nina Krstić, 1.a

1. Kdaj je bil prvič organiziran svetovni dan Zemlje?
  - a) 1965
  - b) 1980
  - c) 1970
2. Koliko kiloton emisij spustimo letno v ozračje?
  - a) 10.000
  - b) 20.000
  - c) 25.000
3. Česa spustimo v ozračje največ?
  - a) CO₂
  - b) N₂O
  - c) CH₄
4. Čemu je svetovni dan Zemlje posvečen letos?
  - a) Podnebjju.
  - b) Prsti.
  - c) Recikliranju odpadkov.
5. Kdo je dan Zemlje proglasil za 22. april?
  - a) John McConnell.
  - b) Generalni sekretar OZN U. Thant.
  - c) Gaylord Nelson.
6. V koliko državah praznujejo dan Zemlje?
  - a) V več kot 141.
  - b) V več kot 192.
  - c) V več kot 50.
7. Kje se je začel dan Zemlje?
  - a) V Ameriki.
  - b) V Evropi.
  - c) V Aziji.

8

Besedni kolaž
avtorica
Lana Rebrec, 4. d

To je Maja. Vsako jutro ko se zbudi, jo nežno poboža Sonce

ali

pa jo pozdravi dež.

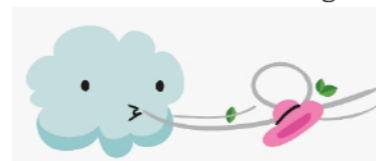
Ko se ozre skozi okno zagleda cvetoče cvetlice

in bogate krošnje dreves

, ki v ritmu vetra

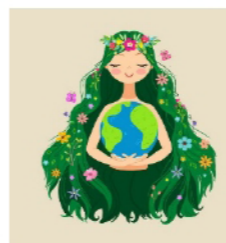

plešejo svoj jutranji ples. Po zajtrku se veselo odpravi v šolo. Ker

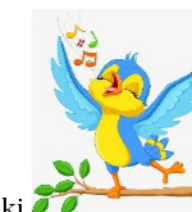
Maja v šolo kolesari

se lahko na poti naužije lepote, ki ji jo je podarila mati

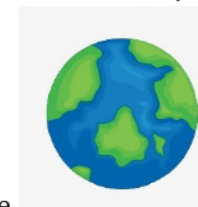

narava.

Ko prispe v šolo jo pozdravijo pojoči ptički

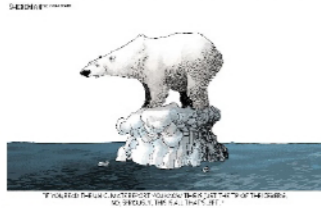
in jo s

svojo pesmijo pospremijo v razred. Danes je v šoli poseben dan- Dan Zemlje zato bo pogovor tekkel o naravi.

in

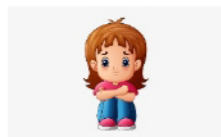
Maja naravnost obožuje dneve, ko se pogovarjajo o stvareh, ki jo obdajajo. Tema dneva so

podnebne spremembe.

Maja prvič sliši za to temo in z zanimanjem

poslušala učiteljico. Nauči se, da smo ljudje glavni razlog za podnebne spremembe.

To jo užalosti, saj se zave, da je narava, ki jo vsako jutro prebudi in pospremi v

šolo, ogrožena.

Razvedri jo misel, da lahko naravi pomaga tudi sama.

Takoj, ko zvonec naznani konec pouka, Maja skoči na kolo in se odpelje

domov.

Vzame list papirja in pripravi svoj bojni načrt. Od zdaj naprej bodo doma ločevali odpadke

, se na izlete odpravili s kolesom

, se do babice namesto

z avtom odpravili peš

in se skupaj udeležili protesta za podnebje, ki je

napovedan za prihodnji teden. Naredili bodo plakat

in se skupaj borili

za zmanjšanje izpušnih plinov, ki vsakodnevno izhajajo iz avtov

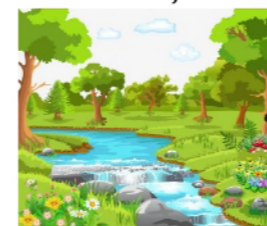
in raznih

industrijskih obratov.

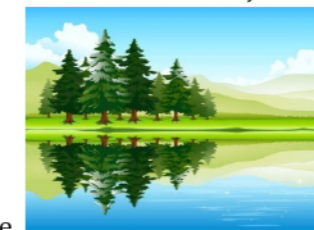

Ve, da te spremembe ne bodo lahke, a so nujno potrebne.

Tako kot Maja se lahko tudi mi skupaj zavemo kako pomembna je za nas narava

in kako hvaležni smo ji lahko, da lahko vsak dan dihamo svež zrak in

občudujemo njene lepote.

Zaradi tega se lahko tudi mi v prihodnje

potrudimo in skušamo živeti kar se da najbolj okolju prijazno. Narava nam bo hvaležna

shutterstock.com • 337740755

, prav tako pa naša prihodnost.

Vesel dan Zemlje vam želim!

shutterstock.com • 337740755

14

Kanglica za rože

avtorica

Ana Kovačič, 1. a

Zanimiva aktivnost, ki jo lahko za dan Zemlje opravimo z otroki, aktualna pa je za vse starosti, je poslikava starih plasten, ki jih potem uporabljamo za zalivanje rož na vrtu ali lončnic doma. Stare plastenke bi drugače najbrž pristale na odpadku, tako pa jih bomo reciklirali in s tem naredili nekaj dobrega za okolje. Z otroki se pred tem pogovorimo o pomembnosti recikliranja za okolje in o pomembnosti dreves in ostalih rastlin za naše življenje na Zemlji. Tako bomo otroke prepričali, da je recikliranje in skrb za okolje potrebno in lahko tudi zabavno.

Za reciklirano kanglico za rože potrebujemo:

- staro plastenko in zamašek,
- akrilne barve ali tempera barve (akrilne barve se na plastiko primejo bolje),
- čopiče (za slikanje lahko uporabimo tudi prste).

Plastenko operemo in posušimo. Izberemo si vzorec in ga s prsti ali čopiči naslikamo na plastenko. Počakamo, da se barva posuši, nato lahko v našo kanglico že nalijemo vodo in zalijemo rože. Če nimamo barv lahko uporabimo tudi stare papirnate prtičke, ki jih z mekol lepilom nalepimo na plastenko. S to možnostjo bo sušenje najbrž trajalo dlje kot pri barvi. Če imamo še kakšno plastenko več, se lahko lotimo reciklirane posodice za rože.

Za reciklirano posodico za rože potrebujemo:

- plastenko,
- škarje,
- barve ali papirnat prtiček,
- zemljo, semena (za setev).

Zgornji del plastenke s škarjami odrežemo tako, da nam ostane okoli 10 cm visok spodnji del plastenke. Tega zdaj okrasimo tako, kot smo to storili pri kanglici za rože. V posušeno posodico natresemo zemljo, malo pod robom. V zemljo s prstom naredimo majhne luknjice in vanje položimo semena. Luknjice nato prekrijemo z zemljo in semena zalijemo. Lonček lahko postavimo na svojo mizo in si ogledujemo rastlinice, ki bodo kmalu zrastle. Paziti moramo le, da imajo dovolj sonca.

Sama sem se lotila prve dejavnosti, to je reciklirana kanglica za rože. Okrasila sem plastenko, ki jo sama že uporabljam za zalivanje rož v moji sobi. Poslikala sem jo s prsti in akrilno barvo. Rožice na sliki delujejo malce razmazane, ker je v plastenki že voda.

18

Refleksija na dokumentarni film: Žejni svet (La soif du monde)

avtorica

Lara Krampač, 3. g

Yann Artus-Bertrandov dokumentarni film z naslovom Žejni svet v režiji Thierryja Piantanide in Baptista Rouget-Luchairesa govori o enem izmed najdragocenejših naših naravnih virov – o vodi. S slikovitimi zračnimi posnetki številnih jezer, rek in mokrišč prikaže raznolikost vodnih virov našega sveta, obenem pa nas opomni na manj kot odstotek razpoložljive vode na Zemlji, ki je primerna za pitje.

Začne se s predstavitvijo krute bitke za vodo na severu Kenije, nadaljuje pa s presunljivimi zgodbami soočanja s tem izzivom za preživetje iz več kot 20 držav. Zbliža nas z različnimi osebami in njihovo vsakdanjo realnostjo pridobivanja in prečiščevanja vode, po drugi strani pa našo pozornost pritegne tudi s pretresljivimi zgodbami njenega onesnaževanja in neracionalne porabe v različnih panogah in delih sveta.

Film odpira oči in vzbuja občutke odgovornosti pri porabi tega dragocenega vira, predvsem pa spodbuja k razmisleku o perečem izzivu dostopa do čiste pitne vode v prihodnosti.

20

avtorica
Tijana Jovanović, 1. a

22

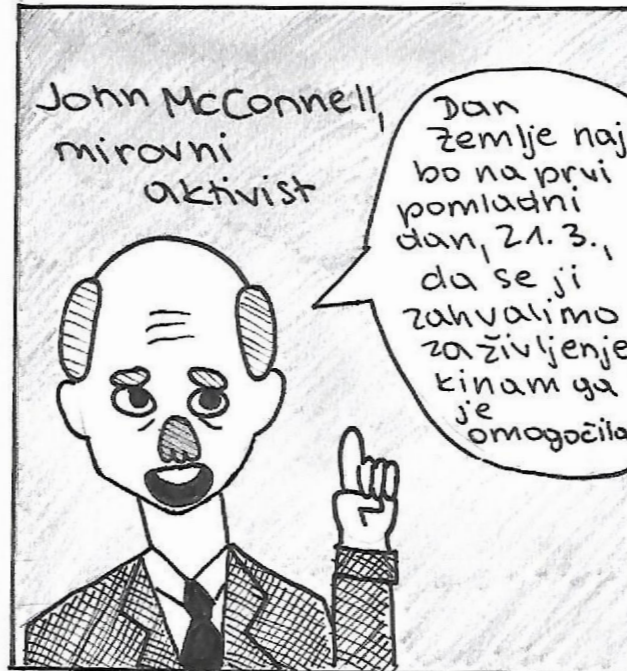
"Svetovni dan Zemlje"

avtorica

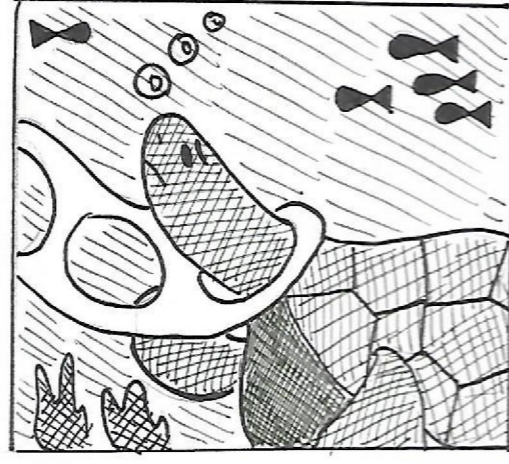
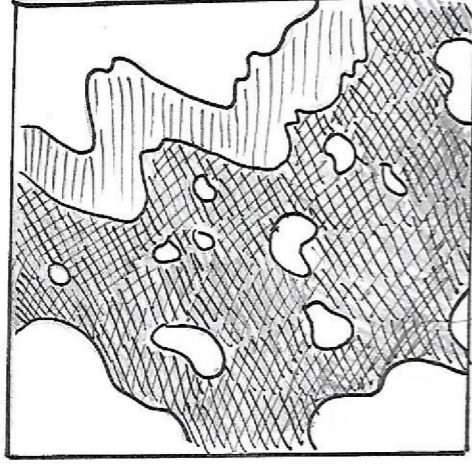
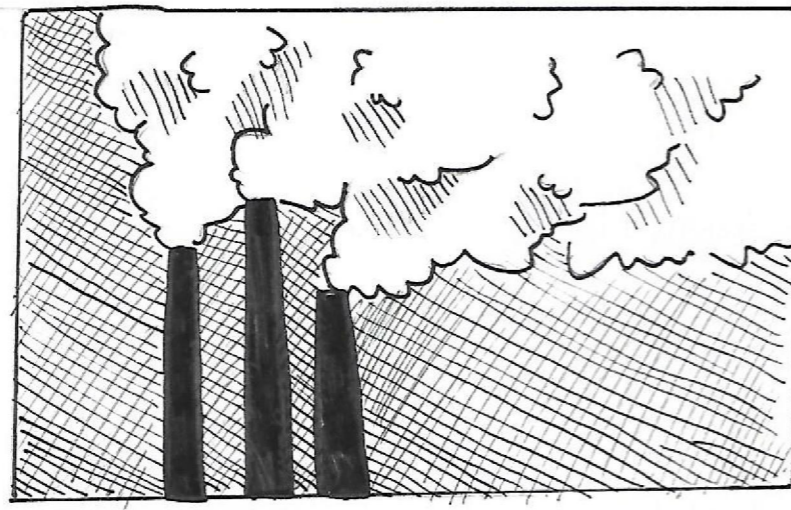
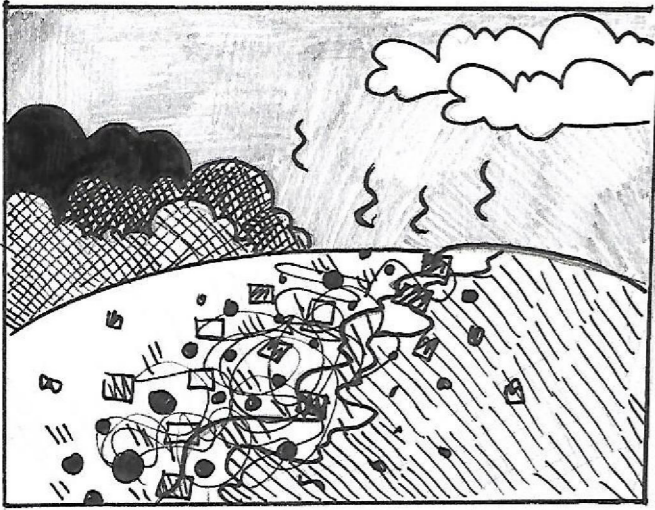
Tajda Tomšič, 1. a

SVETOVNI DAN ZEMLJE

Leta 1969, na Unescovi konferenci v San Franciscu...

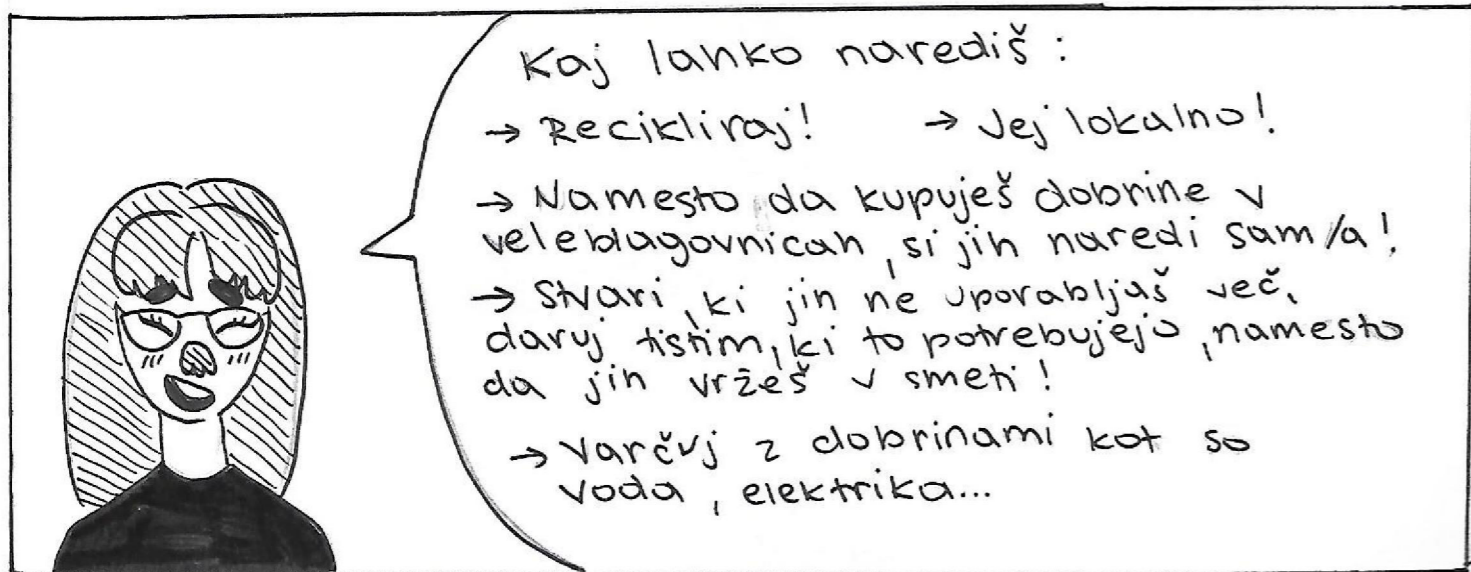
Pa svetovni dan zemlje res praznujemo tako kot bi morali? Ali z našo Materjo ravnamo pravilno in pravično? Jo ščitimo ali jo napadamo?

Zemlja
umira in
z njo
tudi mi!

Vsak lahko
v tem
boju nekaj
pripomore!
Tudi ti!

- Kaj lahko narediš :
- Recikliraj! → Jej lokalno!
  - Namesto da kupuješ dobrine v veleblagovnicah, si jih naredi sam/a!
  - Stvari, ki jih ne uporabljaš več, daruj tistim, ki to potrebujejo, namesto da jih vržeš v smeti!
  - Varčuj z dobrinami kot so voda, elektrika...

26

avtorica
Ajda Snoj, 1. a

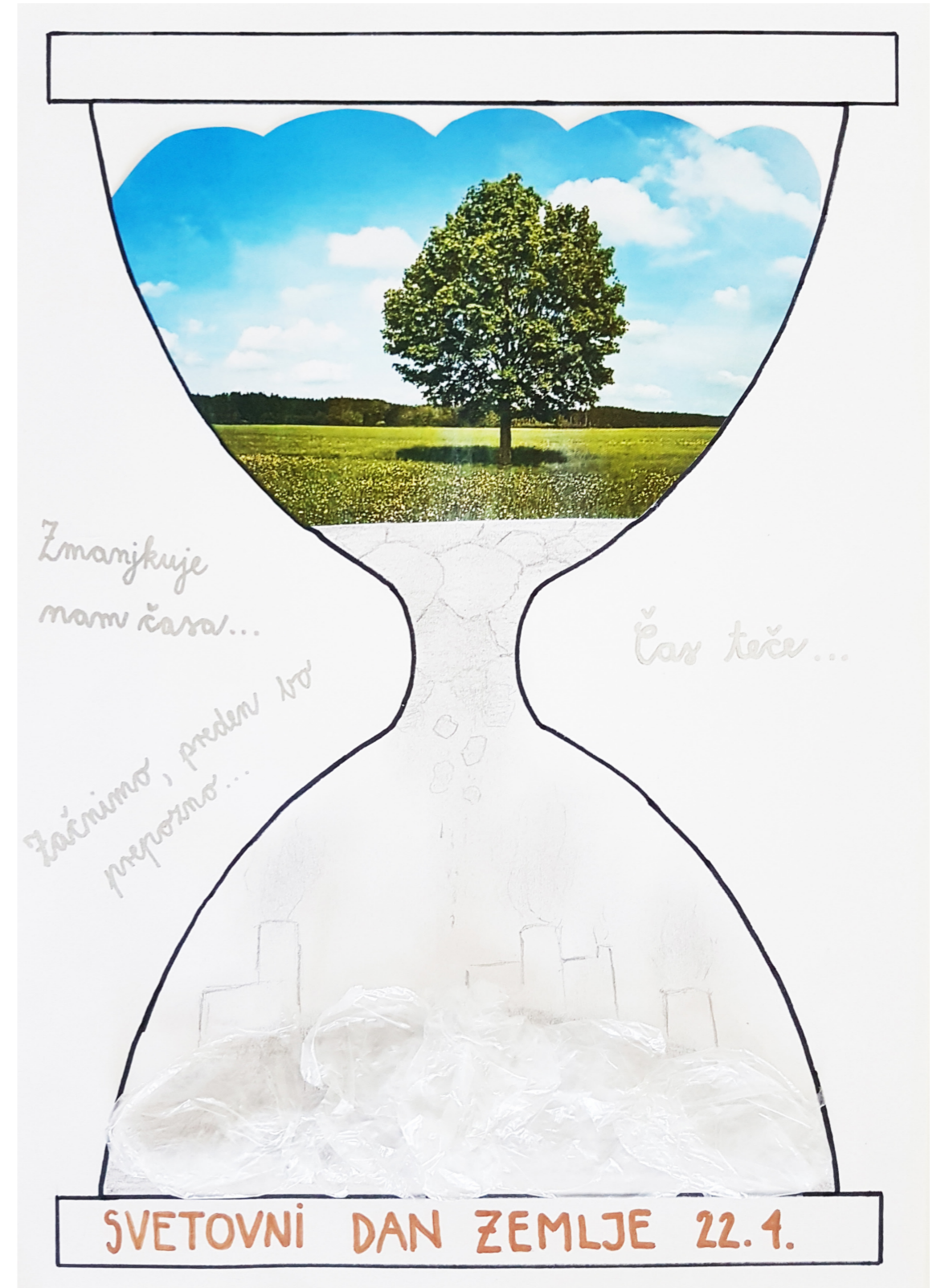
28

avtorica
Ajda Snoj, 1. a

30

avtorica
Eva Lea Bokal, 4. g

32

avtorica
Hana Hren, 1. a

34

avtorica
Katja Kregar, 4. d

36

avtorica
Eva Lavrič, 1. a

